

ZARZĄDZENIE NR 314-5537/14
PREZYDENTA MIASTA GLIWICE
z dnia 09 stycznia 2014

w sprawie strategii zarządzania długiem miasta Gliwice.

Na podstawie art. 33 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.)

zarządza się, co następuje:

- § 1. Wprowadzić strategię zarządzania długiem miasta Gliwice określoną w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
- § 2. Odpowiedzialnym za wykonanie niniejszego zarządzenia jest Naczelnik Biura Zarządzania Płynnością Finansową.
- § 3. Za okresowy przegląd zarządzenia oraz jego aktualizację odpowiedzialny jest Naczelnik Biura Zarządzania Płynnością Finansową.
- § 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Skarbnik Miasta.
- § 5. Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.
- § 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.
- § 7. Traci moc Zarządzenie nr 290/2011 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 3 lutego 2011 r.

Prezydent Miasta
Zygmunt Frankiewicz

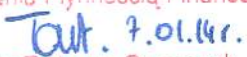
Naczelnik Biura
Zarządzania Płynnością Finansową
Tart. 7.01.14 r.
Marta Tartanus-Oryszczak

ADWOKAT
Mateusz Weissensteiner

Uzasadnienie

Zarządzenie wprowadza się w celu określenia zasad dotyczących sposobu finansowania potrzeb pożyczkowych miasta oraz zapewnienia jego bezpieczeństwa finansowego poprzez racjonalne gospodarowanie posiadanymi środkami.

Skarbnik Miasta
Ryszard Reszke
08. 01. 2014

Naczelnik Biura
Zarządzania Płynnością Finansową

Marta Tartanus-Oryszczak

7M.5537/14
08.01.2014

Strategia zarządzania długiem miasta Gliwice

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	4
2. ZMIANY Z ZAKRESIE WIELKOŚCI I STRUKTURY DŁUGU MIASTA GLIWICE.....	4
2.1. Wielkość długu w latach	4
2.2. Koszty obsługi długu.....	5
2.3. Instrumenty dłużne	7
2.4. Wskaźniki	8
3. UWARUNKOWANIA STRATEGII.	10
3.1. Założenia makroekonomiczne.....	10
3.2. Uwarunkowania krajowe i międzynarodowe.....	10
3.3. Założenia realizacji inwestycji	11
4. CEL STRATEGII ZARZĄDZANIA DŁUGIEM	13
4.1. Identyfikacja oraz kontrola ryzyk związanych z zarządzaniem długiem.	13
5. ZADANIA STRATEGII.....	16
6. ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ STRATEGII.	16

1. Wprowadzenie.

Strategia zarządzania długiem miasta Gliwice służy realizacji i wspieraniu działań na rzecz rozwoju miasta poprzez optymalne wykorzystanie dostępnych środków finansowych oraz przy zachowaniu bezpieczeństwa środków publicznych.

Zarządzanie długiem obejmuje decyzje dotyczące sposobu finansowania potrzeb pożyczkowych miasta, poprzez dobór odpowiednich instrumentów umożliwiających realizację wymaganych płatności, przy możliwie najniższym do uzyskania koszcie ich obsługi oraz zachowaniu poziomu akceptowalnego ryzyka. Prowadzi do utrzymania szeroko rozumianej płynności finansowej miasta, poprzez racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi, a także stanowi podstawę dla procesów decyzyjnych Kierownictwa Miasta.

Instrumentem stosowanym w planowaniu finansowym w jednostkach samorządu terytorialnego, jaki wprowadziła ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. jest **wieloletnia prognoza finansowa**. Stanowi ona dokument planistyczny, przyjmowany w drodze uchwały organu stanowiącego, dający podstawę do prowadzenia racjonalnej, odpowiedzialnej i stabilnej polityki finansowej. Określa między innymi prognozę dochodów i wydatków oraz prognozę kwoty długu, a także zawiera wykaz przedsięwzięć wieloletnich planowanych do realizacji. Prognoza kształtowania się dochodów i wydatków pozwala, w perspektywie wieloletniej, na określenie możliwych do poniesienia nakładów inwestycyjnych. Jest podstawą do zaplanowania dopuszczalnej kwoty długu, która nie zagraża stabilności finansowej miasta.

Efektom przyjętej polityki finansowej miasta przedstawionej w strategii są konkretne założenia oraz dane finansowe ujęte w wieloletniej prognozie finansowej miasta.

2. Zmiany z zakresie wielkości i struktury długu miasta Gliwice.

Poniżej przedstawiono zmiany, dotyczące wielkości i struktury zadłużenia miasta Gliwice od roku 2010.

2.1. Wielkość długu w latach

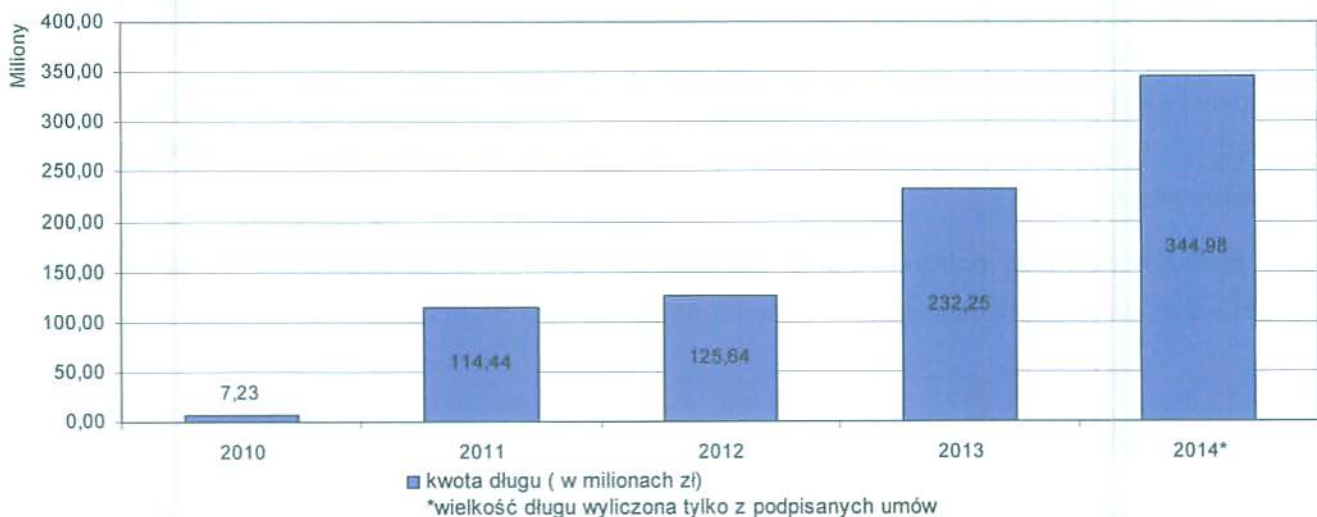
Do roku 2011 uzyskiwane przez miasto dochody, pozwalały na realizację założonego planu inwestycyjnego prawie wyłącznie przy wykorzystaniu środków własnych, dotacji oraz współfinansowania unijnego. Wyjątkiem były preferencyjne pożyczki, zaciągane w głównej mierze na termomodernizacje budynków oświatowych, udzielane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Dzięki umorzeniu części zaciągniętych

pożyczek (po spłacie co najmniej 50%), miasto mogło wydatkować, uzyskane w ten sposób dodatkowe 6 mln zł, na kolejne termomodernizacje obiektów.

Począwszy od 2011 roku, miasto zaczęło realizować, założony wcześniej, ambitny plan inwestycyjny (poziom wydatków majątkowych w 2011 roku w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 154%). W listopadzie 2011 roku miasto podpisało z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym umowę kredytową na kwotę 150 mln zł na finansowanie szeregu inwestycji. W ramach kontraktu, w tym samym roku wpłynęła pierwsza transza w kwocie 69 mln zł, a rok później druga na kwotę 54 mln zł. W roku 2013 podjęto działania mające na celu zwiększenie kwoty kredytu do 162 mln zł. Do zaciągnięcia pozostała jeszcze trzecia transza 39 mln zł, której wpływ planowany jest w 2014 roku.

Pod koniec 2012 roku miasto sfinalizowało drugi kontrakt z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na kwotę 182,5 mln zł, z przeznaczeniem na finansowanie budowy hali widowiskowo sportowej. Pierwsza transza w wysokości 108 mln zł wpłynęła w 2013 roku, kolejna jest zaplanowana na rok 2014.

Wykres 1. Kwota długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia (wynikającego wyłącznie z podpisanych umów) w latach 2010-2014.

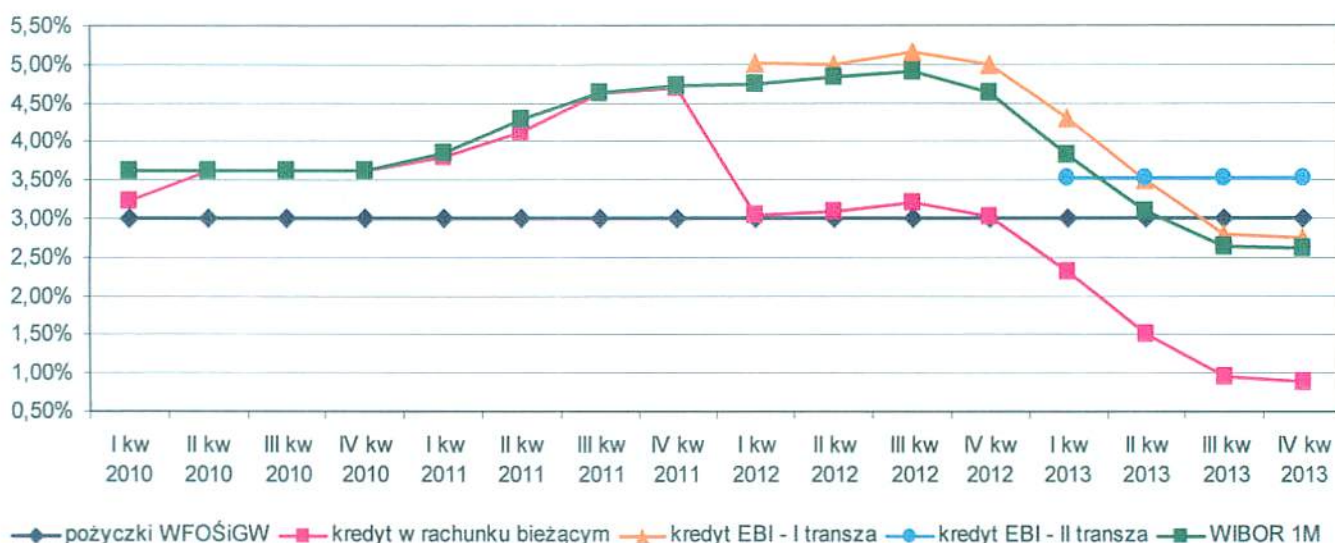
2.2. Koszty obsługi długu

Poszukując źródeł finansowania zewnętrznego, miasto stara się zoptymalizować wszystkie jego parametry. Jeden z najważniejszych stanowi koszt, po jakim pozyskiwane jest finansowanie. Oprocentowanie instrumentów finansowych, jakie miasto posiada w swoim portfelu jest zróżnicowane. Pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oparte są o stopę redyskonta weksli Narodowego Banku Polskiego. Koszt kredytu w rachunku skonsolidowanym, kredytu pomostowego oraz pierwsza transza kredytu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego bazują na rynkowych stopach procentowych - odpowiednio jedno i trzymiesięczny WIBOR. Natomiast druga transza kredytu

ramowego oraz pierwsza transza kredytu na finansowanie budowy hali z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oprocentowana jest, w okresie najbliższych pięciu lat, na stałym poziomie (odpowiednio 3,53% i 3,69%). Na Wykresie 2, zaprezentowano średnie oprocentowanie portfela kredytów i pożyczek zaciągniętych przez miasto Gliwice oraz kształtowanie się rynkowej stopy WIBOR 1M.

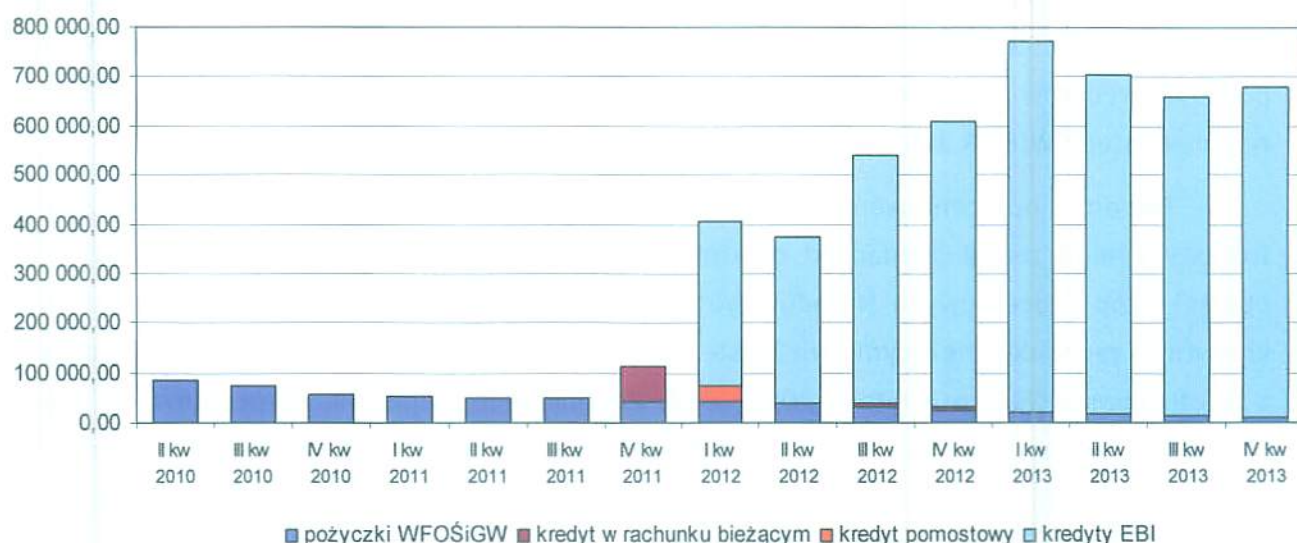
Poziom oprocentowania pierwszej transzy kredytu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego zaczął spadać od ostatniego kwartału 2012 roku, co związane jest z serią obniżek stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego. Skokowy spadek oprocentowania kredytu w rachunku bieżącym, wiąże się z podpisaniem nowej umowy na obsługę bankową budżetu miasta Gliwice w latach 2012-2016. Zgodnie z jej zapisami, oprocentowanie kredytu bazuje na jednomiesięcznej stawce WIBOR pomniejszonej o marżę banku w wysokości 170 punktów bazowych. W poprzedniej umowie na obsługę bankową, oprocentowanie ustalone było na poziomie stawki rynkowej WIBOR 1M.

Wykres 2. Średnie oprocentowane zadłużenia miasta w ujęciu kwartalnym w latach 2010-2013.

Po zakończeniu inwestycji, wydatki jakie miasto ponosi na obsługę zadłużenia zaciągniętego na jej realizację są księgowane, jako obsługa długu. Kształtowanie się wydatków na obsługę długu, w podziale na kwartały oraz instrumenty finansowe, zostało przedstawione na Wykresie 3. Zmniejszająca się wartość odsetek od pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wynika z ich niższego salda. Zwiększona wartość obsługi kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w III i IV kwartale 2012 roku, wynika z zakończenia poszczególnych inwestycji współfinansowanych z tych środków, natomiast wzrost w I kwartale 2013 roku jest związany z rozpoczęciem obsługi drugiej transzy zaciągniętej w grudniu ubiegłego roku.

Wykres 3. Obsługa długu miasta w ujęciu kwartalnym w latach 2010-2013 (w zł).

2.3. Instrumenty dłużne

Zaspokajanie potrzeb pożyczkowych miasta od roku 2010, odbywało się za pomocą portfela zróżnicowanych instrumentów finansowych. Poza wymienionymi wcześniej preferencyjnymi pożyczkami z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz kredytami z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, miasto korzysta z kredytu odnawialnego w rachunku bieżącym.

Kredyt ten został udzielony w ramach umowy na obsługę bankową budżetu miasta Gliwice, zawartej na lata 2012-2016. Zaoferowane przez bank oprocentowanie jest bardzo korzystne, co pozwala miastu na elastyczne zarządzanie środkami budżetowymi w ciągu roku i pokrywanie przejściowego deficytu w kwocie do 60 mln zł z kredytu w rachunku bieżącym. Dodatkowo, w związku z tym, że miasto zarządza rachunkami wszystkich swoich jednostek w sposób skonsolidowany, odsetki od tego kredytu płacone są dopiero w momencie, gdy ujemne saldo rachunku podstawowego jest wyższe niż zsumowana wartość sald na rachunkach bankowych miasta, urzędu i pozostałych jednostek organizacyjnych.

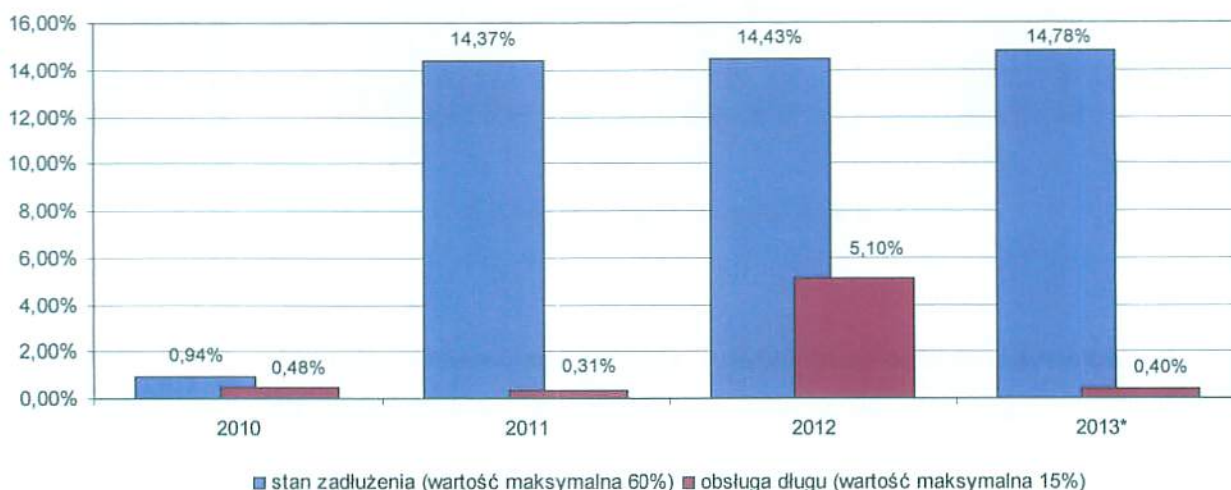
W ramach tej samej umowy z bankiem, miasto może korzystać z kredytu pomostowego w wysokości do 60 mln zł. Kredyt ten, będący krótkoterminowym finansowaniem zaciągany na okres do jednego tygodnia, może być zaciągnięty na przełomie roku, a spłacony w pierwszych dniach roku następnego. Oprocentowanie tego instrumentu jest takie samo, jak kredytu odnawialnego w rachunku bieżącym.

2.4. Wskaźniki

Obowiązujące dotychczas wskaźniki: zadłużenia oraz obsługi zadłużenia były zawsze spełnione, a ich poziom utrzymywany był znacznie poniżej maksymalnych dozwolonych wielkości. Kształtowanie się wspomnianych wskaźników, jak również indywidualnego wskaźnika zadłużenia, który zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych będzie obowiązywać od 2014 r., jest na bieżąco monitorowane.

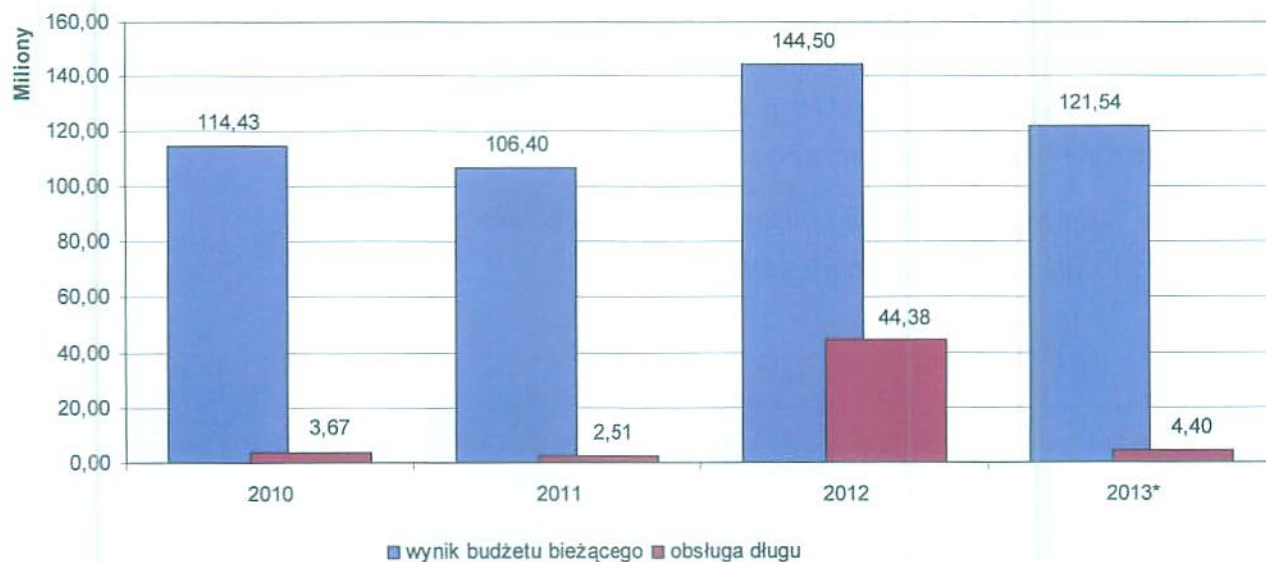
Wykres 4. Wskaźniki zadłużenia i obsługi zadłużenia w latach 2010-2013.

(* rok 2013 - plan po zmianach na 30.09.2013)

Ustawa o finansach publicznych z 2009 roku, wprowadziła obowiązek utrzymywania zrównoważonego budżetu bieżącego. Przepis art. 242 ust 2. stanowi, że na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Przepis ten, po okresie przejściowym, obowiązuje od 2011 roku. Miasto Gliwice zawsze utrzymywało znaczną nadwyżkę budżetu bieżącego, starając się optymalizować wydatki bieżące, przy jednoczesnych wysiłkach mających na celu zwiększenie bazy podatkowej i utrzymaniu tendencji wzrostowej dochodów bieżących. Wysoka nadwyżka bieżąca pozwala na bezpieczną obsługę zaciągniętego zadłużenia oraz na realizację planowanych inwestycji.

Wykres 5. Wynik budżetu bieżącego w porównaniu do obsługi długu (w zł).
 (* rok 2013 - plan po zmianach na 30.09.2013)

Dodatkowym wskaźnikiem, który w ostatnich latach wpisał się w schemat analiz wskaźnikowych jednostek samorządu terytorialnego, jest poziom nadwyżki operacyjnej, liczonej jako różnica między dochodami operacyjnymi (dochody bieżące pomniejszone o dochody finansowe) a wydatkami operacyjnymi (wydatki bieżące pomniejszone o obsługę długu). Nadwyżka operacyjna jest jedną z ważniejszych wielkości obrazujących sytuację finansową miasta. Jest podstawą do oceny jego potencjału inwestycyjnego oraz zdolności kredytowej. Informuje także, jakimi środkami miasto dysponuje po zrealizowaniu wydatków operacyjnych. Według danych podawanych przez agencję Fitch Ratings, w 2012 roku zagregowana nadwyżka operacyjna wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w Polsce wzrosła do 15,1 mld zł z 14 mld zł w 2011 roku i stanowiła około 9,7% dochodów bieżących (9,3% w 2011 roku). Poprawa ta miała miejsce pomimo słabszej dynamiki wzrostu wpływów z podatków dochodowych, co związane było z niższym tempem wzrostu gospodarczego w 2012 roku w porównaniu do 2011 roku. Miasto Gliwice, w latach 2010 - 2012 utrzymywało nadwyżkę operacyjną na poziomie przewyższającym średnią krajową, tj. odpowiednio: 11,12%, 11,46% oraz 11,38%.

3. Uwarunkowania strategii.

3.1. Założenia makroekonomiczne

Strategia zarządzania długiem określa wytyczne dla tworzenia wieloletniej prognozy finansowej, która stanowi fundament niezbędny dla konstruowania pozostałych strategii miasta. Założenia makroekonomiczne przyjęte dla jej stworzenia, wynikają z danych przygotowywanych przez Ministerstwo Finansów. Bazą dla prognozy przygotowywanej na potrzeby projektu budżetu na 2014 rok są wskaźniki zaprezentowane w Tabeli 1. W przypadku zmian w otoczeniu makroekonomicznym miasta możliwa jest zmiana ich wartości.

Tabela 1. Wytyczne Ministerstwa Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego - aktualizacja maj 2013 rok.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PKB - produkt krajowy brutto	103,8	104,5	101,9	101,5	102,5	103,8
CPI - inflacja	102,6	104,3	103,7	101,6	102,4	102,5
Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PKB - produkt krajowy brutto	104,3	104,2	104,1	103,8	103,3	103,2
CPI - inflacja	102,5	102,5	102,4	102,4	102,4	102,4
Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025	2026	2027
PKB - produkt krajowy brutto	103,1	103,0	102,9	102,8	102,8	102,8
CPI - inflacja	102,4	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3
Wyszczególnienie	2028	2029	2030	2031	2032	
PKB - produkt krajowy brutto	102,8	102,7	102,7	102,6	102,6	
CPI - inflacja	102,2	102,2	102,2	102,2	102,2	

3.2. Uwarunkowania krajowe i międzynarodowe

Pomimo bardzo dobrej kondycji finansowej Gliwic, kilkuletni kryzys ekonomiczny przełożył się bezpośrednio na stan finansów miasta. Problemy przedsiębiorców wpłynęły na zwiększenie bezrobocia w Gliwicach, w szczególności w 2012 roku.

Tabela 2. Stopa bezrobocia w Gliwicach w latach 2010-2012.

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Stopa bezrobocia	6,8%	6,4%	7,3%

Zjawiska kryzysowe uwidoczniły się w szczególności w wielkości przekazanych przez Ministerstwo Finansów udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, w podatku od czynności cywilnoprawnych oraz w sprzedaży majątku (brak chętnych do zrealizowania transakcji kupna, pomimo atrakcyjnych ofert miasta). Dodatkowo na poziom dochodów z PIT negatywny wpływ miały zmiany przepisów wprowadzające dwustopniową skalę podatkową oraz ulgę na wychowywanie dzieci, których największe skutki budżet miejski odczuł w 2009 i 2010 roku.

Według analityków sytuacja zaczęła się poprawiać już w drugim półroczu 2013 roku, a w kolejnych latach poprawa ta będzie następowała z większym natężeniem. Wyraźnie powinno poprawić się spożycie indywidualne oraz zwiększyć dynamika eksportu. Problemem mogą nadal być nakłady na inwestycje, których spadek dynamiki wynika m.in. z ograniczenia skali inwestycji infrastrukturalnych, finansowanych ze środków publicznych. Przewiduje się, że częściowo problem zostanie rozwiązany w momencie rozpoczęcia działań, w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. Impulsem do szybszego rozwoju powinny być również niskie stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego, które w okresie od listopada 2012 roku do lipca 2013 roku spadły o 200 punktów bazowych.

3.3. Założenia realizacji inwestycji

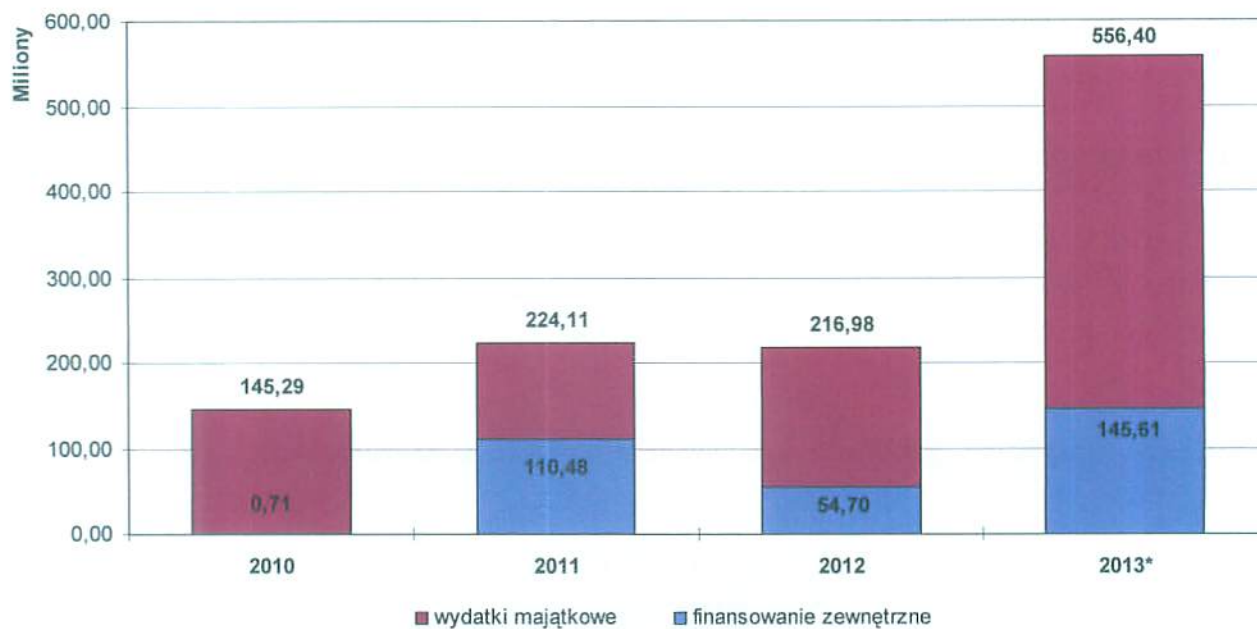
Zadłużenie planowane do zaciągnięcia w Wieloletniej Prognozie Finansowej, wynika z poziomu wieloletnich przedsięwzięć inwestycyjnych ujętych w załączniku, a także z poziomu inwestycji jednorocznych. Do załącznika wprowadzane są projekty możliwe do realizacji, najczęściej posiadające już gotową dokumentację. Natomiast lista zamierzeń inwestycyjnych samorządu, jest ujęta w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym, przyjmowanym raz do roku w drodze uchwały Rady Miejskiej w Gliwicach. Jest on jednym z kluczowych narzędzi umożliwiających skuteczne realizowanie polityki inwestycyjnej miasta oraz realizację zadań mających strategiczne znaczenie dla jego rozwoju. Lista ta zawiera również projekty, dla których miasto zamierza pozyskać finansowanie ze środków unijnych.

Poziom pozostałych wydatków inwestycyjnych, możliwych do realizacji (poza przedsięwzięciami wieloletnimi ujętymi w załączniku), zaplanowany na przyszłe lata w Wieloletniej Prognozie Finansowej, wynika z możliwości finansowych miasta. Na etapie sporządzania projektu budżetu i Wieloletniej Prognozy Finansowej na kolejny rok, decyzją Kierownictwa Miasta, poziom ten może być zwiększony i sfinansowany ze środków

zewnętrznych, przy zachowaniu bezpieczeństwa finansowego oraz utrzymaniu oczekiwanego poziomu wskaźników.

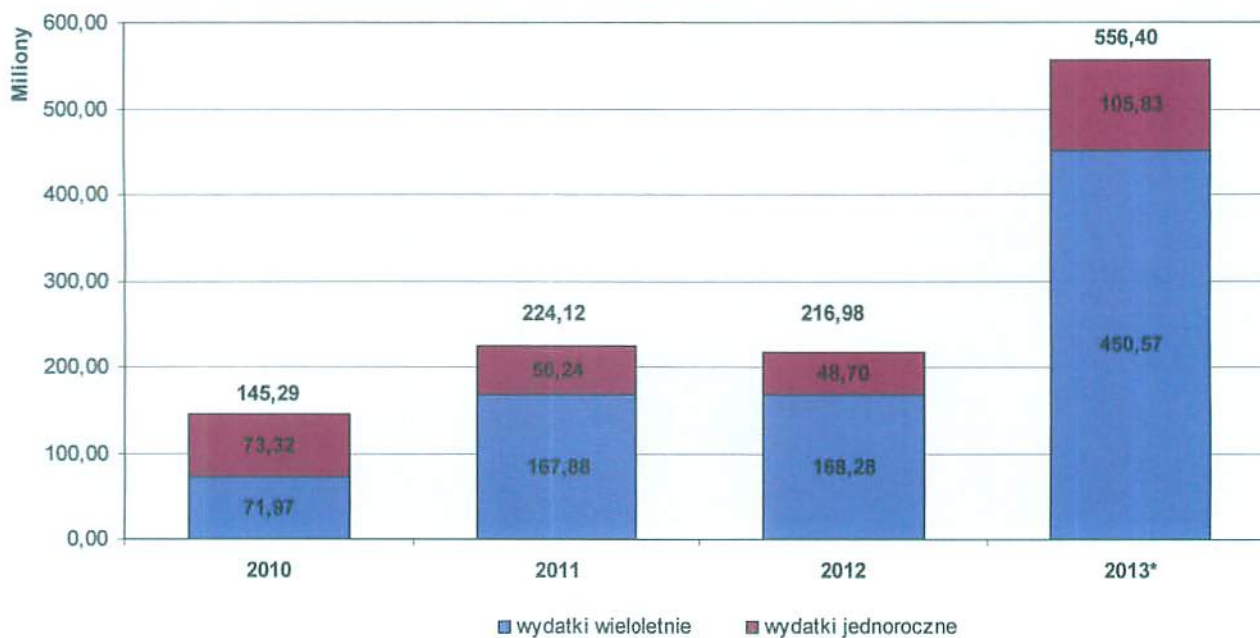
Wykres 6. Finansowanie inwestycji środkami zewnętrznymi (w milionach zł).

(* rok 2013 - plan po zmianach na 30.09.2013)

Wykres 7. Struktura wydatków na inwestycje (w milionach zł).

(* rok 2013 - plan po zmianach na 30.09.2013)

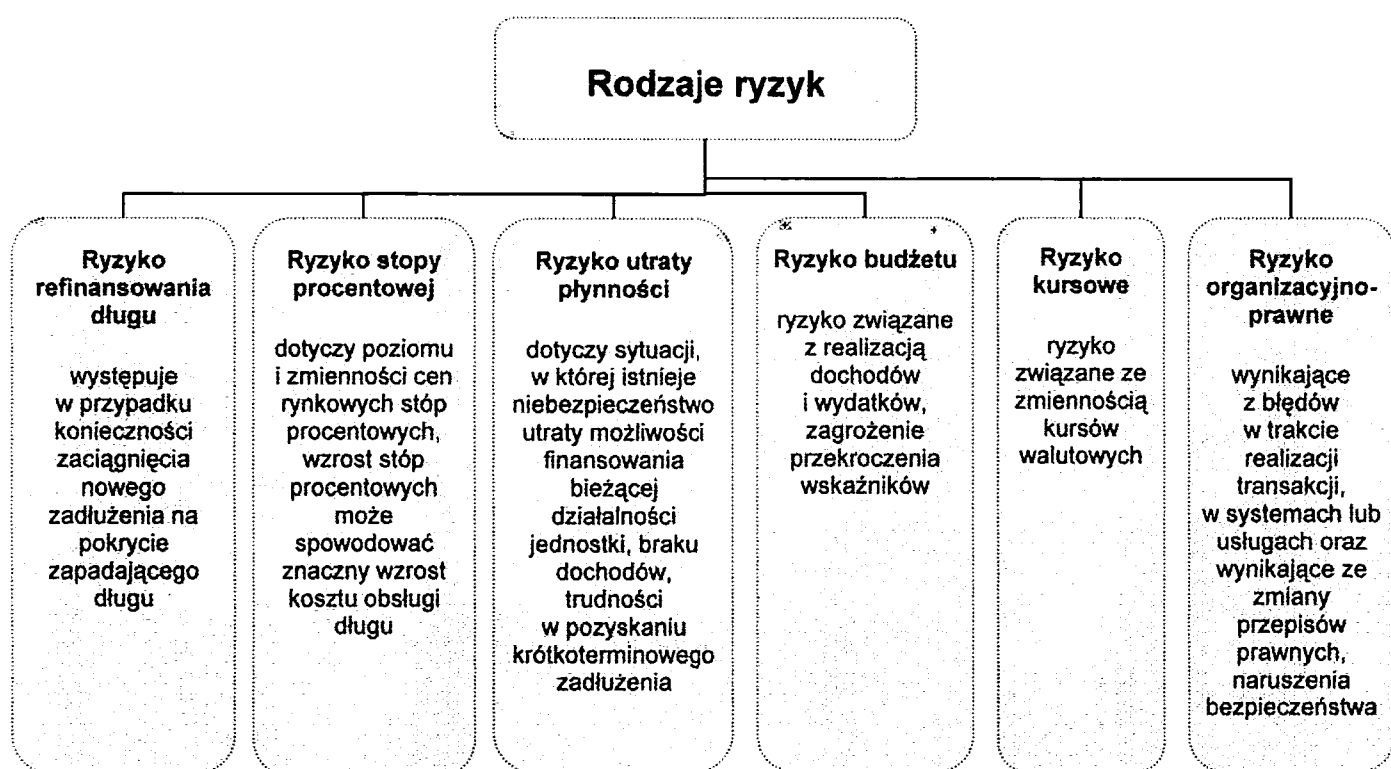
4. Cel strategii zarządzania długiem

Podstawowym celem strategii, któremu podporządkowane będą decyzje w zakresie zarządzania długiem, będzie **pozyskanie finansowania zwrotnego umożliwiającego terminową realizację zadań miasta przy przyjętych ograniczeniach odnośnie poziomu poszczególnych ryzyk**. Dostosowanie przepływów pieniężnych związanych z długiem do dochodów i wydatków budżetu, pozwoli utrzymać płynność finansową miasta oraz skutecznie stymulować jego rozwój.

4.1. Identyfikacja oraz kontrola ryzyk związanych z zarządzaniem długiem.

Analiza ryzyk związanych z zarządzaniem długiem opiera się na ocenie ryzyka, jego kwalifikacji, kontroli oraz sterowaniu ryzykiem. Pozwala ona utrzymać długoterminową równowagę finansową oraz ograniczyć ewentualne straty wynikające z operacji zaciągania długu.

Wykres 8. Potencjalne ryzyka zidentyfikowane w procesie zarządzania długiem miasta Gliwice.

Określając miary zidentyfikowanych ryzyk miasto stosuje odpowiednie instrumenty zarządzania ryzykiem.

Ryzyko refinansowania długu

1) *miary ryzyka:*

- średnia zapadalność długu wyrażona w latach (ATM – miara ryzyka refinansowania długu – im termin wykupu jest bardziej odległy, tym niższe ryzyko jego refinansowania),
- udział długu zapadającego w ciągu roku, w całości kwoty długu,
- struktura zapadalności długu,

2) *instrumenty zarządzania:*

- odpowiedni rozkład zapadalności instrumentów dłużnych – dążenie do równomiernego rozkładu płatności z tytułu obsługiwanego i wykupywanego długu w kolejnych latach,
- dążenie do zwiększania roli instrumentów średnio- i długoterminowych w finansowaniu potrzeb pożyczkowych miasta,
- utrzymywanie wskaźnika spłaty długu, liczonego jako zadłużenie do nadwyżki bieżącej, na poziomie max 8 lat,
- utrzymywanie ATM długu na poziomie minimalnym równym wskaźnikowi spłaty długu, a max 20 lat,
- stosowanie opcji przedterminowego wykupu długu.

Ryzyko stopy procentowej

1) *miary ryzyka:*

- udział instrumentów o oprocentowaniu zmiennym,
- udział instrumentów o oprocentowaniu stałym,

2) *instrumenty zarządzania:*

- dywersyfikacja zadłużenia pod względem charakterystyki oprocentowania i jego rewizja w sytuacji spodziewanych zmian w polityce pieniężnej kraju (preferowane korzystne oprocentowanie stałe).

Ryzyko utraty płynności

1) *miary ryzyka:*

- stan środków finansowych na rachunku miasta,
- wskaźnik płynności finansowej, liczony jako stosunek sumy dochodów i przychodów do sumy wydatków i rozchodów,

2) *instrumenty zarządzania:*

- monitorowanie sytuacji finansowej miasta przy pomocy odpowiedniego systemu informatycznego,
- monitorowanie sytuacji finansowej miasta w perspektywie średnio- i długoterminowej (rok budżetowy plus trzy kolejne lata),
- utrzymywanie bezpiecznego poziomu płynności budżetu miasta przy efektywnym zarządzaniu wolnymi środkami będącymi w dyspozycji,
- dostępny kredyt w rachunku bieżącym miasta na kwotę 60.000.000 zł,
- utrzymywanie wskaźnika płynności finansowej w przedziale 1-1,5.

Ryzyko budżetu

1) *miary ryzyka:*

- poziom nadwyżki oraz marży operacyjnej,
- dynamika wzrostu wydatków bieżących w odniesieniu do dynamiki wzrostu dochodów bieżących,
- zasada zrównoważonego budżetu,
- wskaźniki zadłużenia,

2) *instrumenty zarządzania:*

- stały monitoring poszczególnych wielkości finansowych i wskaźników,
- utrzymywanie marży operacyjnej na poziomie min. 8%,
- utrzymywanie wskaźnika zadłużenia do dochodów ogółem na poziomie max 55%,
- utrzymywanie wskaźnika obsługi zadłużenia do dochodów ogółem na poziomie max 12%,
- utrzymywanie dynamiki wzrostu wydatków bieżących poniżej dynamiki wzrostu dochodów bieżących i odpowiednia korekta wydatków w sytuacji spadku realizowanych dochodów w stosunku do pierwotnie planowanych.

Ryzyko organizacyjno-prawne

1) instrumenty zarządzania:

- wydzielenie jednostki zajmującej się zarządzaniem długiem,
- dedykowany system informatyczny,
- stosowanie odpowiednich procedur w zakresie zarządzania długiem.

Ryzyko kursowe (aktualnie nie występuje)

1) instrumenty zarządzania:

- korzystanie wyłącznie z instrumentów dłużnych nominowanych w PLN.

5. Zadania strategii.

Realizacja przyjętego celu strategii zarządzania długiem będzie następować poprzez:

- Optymalny dobór instrumentów dłużnych, uwzględniający założenia odnośnie poszczególnych ryzyk (w szczególności ryzyko refinansowania i ryzyko stopy procentowej) w postaci:
 - kredytu w PLN w banku komercyjnym lub obligacji na rynku krajowym,
 - kredytu w PLN w międzynarodowych instytucjach finansowych na rynku międzynarodowym.
- Utrzymywanie i coroczną aktualizację oceny ratingowej.
- Ograniczanie ryzyka utraty płynności poprzez stały monitoring systemu zarządzania płynnością, w skład którego wchodzi:
 - system rachunku skonsolidowanego,
 - kredyt w rachunku skonsolidowanym,
 - kredyt pomostowy,
 - system lokowania czasowo wolnych środków finansowych będących w dyspozycji miasta.
- Stały monitoring wszystkich wskaźników określonych w niniejszej strategii, wieloletniej prognozie finansowej bądź innych dokumentach o charakterze wewnętrznym.

6. Zagrożenia związane z realizacją strategii.

Podstawowe zagrożenia dla realizacji niniejszej strategii wynikają z aktualnej, niestabilnej sytuacji makroekonomicznej i trwającego kryzysu. Należą do nich przede wszystkim:

- niskie tempo wzrostu gospodarczego,
- wzrost inflacji ponad zakładany poziom,
- wzrost stóp procentowych w dalszej perspektywie czasowej,
- dalsze zaostrzenie wskaźników zadłużenia, obowiązujących jednostki samorządu terytorialnego, w związku z koniecznością ograniczania poziomu deficytu i długu krajowego,
- mniejsze niż zakładane bądź brak wsparcia z funduszy unijnych,
- niższy poziom dochodów bieżących niż zakładany, w szczególności dochodów z PIT, CIT, PCC w związku z sytuacją gospodarczą kraju,
- wyższa dynamika wzrostu wydatków bieżących w stosunku do dochodów bieżących w związku np. ze zmianami prawnymi i narzuceniem nowych obowiązków na jednostki

samorządu terytorialnego, bez zapewnienia odpowiedniego poziomu finansowania, ze złymi nawykami dysponentów środków budżetowych.

W celu zabezpieczenia się przed ewentualnym negatywnym wpływem czynników wskazanych powyżej, prowadzony jest stały monitoring wszystkich parametrów. Zakłada się również utrzymanie wysokiego poziomu nadwyżki operacyjnej w kolejnych latach, która może zrównoważyć ewentualne wystąpienie negatywnych zjawisk.

Każde podejmowane działanie, będzie skierowane na osiągnięcie celu przedstawionego w niniejszej strategii, czyli pozyskanie finansowania zwrotnego umożliwiającego terminową realizację zadań miasta oraz stymulującego jego rozwój, przy zachowaniu bezpieczeństwa środków publicznych.

Prezydent Miasta
Zygmunt Frankiewicz

Naczelnik Biura
Zarządzania Płynnością Finansową
Tart. 4.01.16r.
Marta Tartanus-Oryszczak